

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-10-28
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 31682-10
 Enhet 12

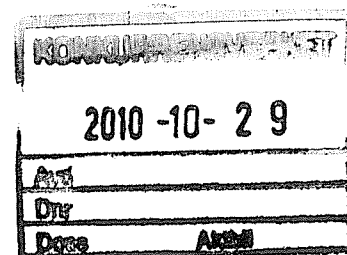
SÖKANDE

Frans Svanström & Co AB, 556024-9558
 Box 90132
 120 21 Stockholm

Ombud: Advokat Tomas Kjellgren och jur.kand. Sven Vaxenbäck
 Mannheimer Swartling Advokatbyrå AB
 Box 1711
 111 87 Stockholm

MOTPART

Verket för högskoleservice
 Box 24070
 104 50 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrättens interimistiska beslut den 31 maj 2010 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 39272

Postadress
 115 76 Stockholm

Besöksadress
 Tegeluddsvägen 1

Telefon
 08-561 680 00

E-post:
 forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax
 08-561 680 01

Expeditionstid
 måndag – fredag
 09:00-15:00

BAKGRUND

Verket för högskoleservice (VHS) har genomfört en upphandling av statligt ramavtal avseende kontorsmaterial. Upphandlingen har genomförts enligt ett selektivt förfarande enligt 4 kap LOU. VHS har delat upp ramavtalet i fem olika delupphandlingar (områden), som samordnas inom ramen för avtalet. Av tilldelningsbeslutet avsänt den 21 maj 2010 framgår att VHS, avseende de fem olika områdena, har beslutat att anta andra anbud än anbudet från Frans Svanström & Co AB (Svanströms).

Förvaltningsrätten har den 31 maj 2010 förordnat att VHS tills vidare inte får avsluta upphandlingen.

YRKANDEN M.M.

Svanströms ansöker om överprövning enligt LOU och yrkar att upphandlingen ska rättas genom att förvaltningsrätten förordnar att upphandlingen får avslutas först sedan VHS förkastat Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB:s, AGE Kontor och Data AB:s och Lyreco Sverige AB:s anbud eller, alternativt, att upphandlingen ska göras om.

Till stöd för sin talan anför Svanströms i huvudsak följande.

1. Flera antagna anbudsgivare uppfyller ej uppställda skall-krav

VHS har i punkten 2.5.2 i ansökningsinbjudan uppställt följande skallkrav:

”För att genomföra upphandlingen och som ett bevis på anbudsansökandens kapacitet skall en referensprislista över hela leverantörens sortiment inom upphandlingens område bifogas till anbudsansökan (Steg 1).

Referensprislistan skall omfatta samtliga produkter inom upphandlingens område med ett referenspris per produkt.”

Dessa Skall-krav innebär att samtliga produkter som leverantören avser att offerera i sina anbud måste anges i referensprislistan som leverantörerna ska ge in med sin anbudsansökan. Detta har tydliggjorts av VHS ett flertal gånger under upphandlingen, t.ex. i Frågor och svar 2. Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB, AGE Kontor och Data AB och Lyreco Sverige AB har i sina anbud offererat produkter som inte anges i de referensprislistor som dessa leverantörer ingivit tillsammans med sina anbudsansökningar. De uppfyller därmed inte samtliga skall-krav i upphandlingen.

Endast två veckor innan sista dag för anbudsinlämning lättar VHS, till fördel för vissa anbudsgivare, på kravet att av leverantörerna ingivna referensprislistor inte fick ändras eller kompletteras i steg 2 dock under den absoluta förutsättningen att ”det är uppenbart att någon artikel i bilaga 5 (priskorg) inte alls finns med i den av anbudsgivaren tidigare lämnade referensprislistan. Det är inte trovärdigt att så stora leverantörer som Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB, AGE Kontor och Data AB och Lyreco Sverige AB inte förmått under kvalificeringsfasen inge en referenslista som omfattat samtliga de produkter som senare angavs i priskorgen. Den sänkning av ifrågavarande skall-krav som skett har därför inte varit berättigad och härtill medfört en konkurrenssnedvridning mellan de leverantörer som, liksom Svanströms, förmått uppfylla aktuellt krav och de leverantörer som brustit i aktuellt hänseende. Detta visas inte minst av det förhållandet att Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB i sin referensprislista angivit att priset för 12- och 15-månaderskalendrar uppgick till 77,60 kr respektive 88 kr per styck. men i sin komplettering tog Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB ”chansen” att erbjuda den mer omfattande 18-månaderskalendern för cirka 5 kr.

Även om det skulle accepteras att skall-kravet rörande referensprislista kunde lindras har dock leverantören Lyreco Sverige AB ändå inte för-

mått uppfylla det preciserade kravet att det ska vara uppenbart att någon artikel i priskorgen inte alls finns med i tidigare inlämnade referensprislistor. Lyreco Sverige AB har i sin referensprislista angivit en lågenergilampa för 93,46 kr vilken kunnat användas i bolagets anbud enligt förutsättningarna i aktuell priskorg, men har av VHS i steg 2 tillåtits att offerera en motsvarande lågenergilampa för 95 kr. Priset på produkterna ifråga är i detta sammanhang helt ointressant. Lyreco Sverige AB har för övrigt av oförklarliga skäl inte erbjudit några av de lågenergilampor och lysrör som angivits i bolagets priskorg i referensprislistan trots att det är tydligt i ansökningsinbjudan att anbudssökandens hela sortiment av lampor ska specificeras i referensprislistan. Att Lyreco Sverige AB helt skulle sakna lampor i sitt sortiment saknar all trovärdighet.

2. Allvarliga brister i förfrågningsunderlaget

Hade Svanströms vid upprättandet av anbudet vetat att det, i motsats till vad VHS uttryckligen ett flertal gånger angivit under upphandlingen, varit möjligt att offerera produkter som Svanströms inte tagit med i sin referensprislista, hade Svanströms, i likhet med Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB, AGE Kontor och Data AB och Lyreco Sverige AB, självklart utformat sitt anbud annorlunda. Svanströms har till följd av förfrågningsunderlagets utformning och VHS agerande under upphandlingen, inte kunnat utforma ett konkurrenskraftigt anbud. Förfrågningsunderlagets utformning och VHS agerande under upphandlingen strider mot LOU och dess principer om transparens och likabehandling.

3. Sammanblandning av kvalificerings- och utvärderingsfas

Referensprislistan har inte endast utgjort grund för VHS:s kvalificering av anbudsansökandena utan även, på grund av att i listan angivna priser och produkter är bindande för anbudsansökandena under hela upphandlings-

processen, legat till grund för VHS:s utvärdering av vilka anbudsgivare som ska tilldelas kontrakt i upphandlingen. En sådan sammanblandning av kvalificerings- och utvärderingsfaserna kan ej anses vara förenligt med de EU-rättsliga principerna och EU-domstolens praxis.

4. Tilldelningsgrunden "lägst pris" är felaktig

VHS har i annonsen för upphandlingen angett att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska tilldelas upphandlade kontrakt. Därefter har VHS, av okänd anledning, ändrat sin tilldelningsgrund till lägsta pris i den anbudsinbjudan som tillsändes kvalificerade leverantörer. Kravet på att publicera och hålla fast vid vald tilldelningsgrund enligt LOU är ett grundläggande krav i all upphandling på samma sätt som att en upphandlande myndighet också måste välja och hålla fast vid den upphandlingsform som först kommunicerats med leverantörerna. Någon möjlighet att, i enlighet principerna om öppenhet och transparens, på sätt nu skett helt frångå tidigare vald utvärderingsmodell i den selektiva processens avslutande skede kan inte anses föreligga. Detta får särskilt anses vara gällande i ett fall som det förevarande i vilket leverantörer redan i kvalificeringsfasen ingett underlag (referensprislista) som, för det fall att dessa inbjudits att lämna anbud, givits en avgörande betydelse för utvärderingen av anbudet.

VHS bestrider Svanströms ansökan och anför bl.a. följande.

1. Uppfyllande av skall-krav

VHS tillät att en anbudsgivare under vissa förutsättningar, vilka angavs i ett svar som distribuerades till samtliga anbudsgivare den 30 mars 2010, hade rätt att i sina anbud komplettera med produkter som inte fanns med i den ursprungliga referensprislistan. Anledningen till det var att det inte hade varit rimligt att per automatik förkasta en i steg 1 redan kvalificerad

anbudsgivare på grund av att en anbudsgivare inte hade lämnat in just en sådan produkt som sedan efterfrågades i priskorgen i steg 2. För att undvika detta scenario tillät således VHS inför anbudsinlämningen anbudsgivarna att komplettera med produkter som inte fanns med i referensprislistan. Detta förutsatte dels att de efterfrågade produkterna saknades i den i den ursprungliga referensprislistan, men också att leverans och tillgänglighet i sortimentet kunde styrkas och bekräftas genom någon form av dokumentation, samt att produkten uppfyllde alla i övrigt ställda krav avseende artiklar i upphandlingen. Denna möjlighet till komplettering till upphandlingens konstruktion fanns klart och tydligt angiven inför anbudslämnandet. Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB:s, AGE Kontor och Data AB:s och Lyreco Sverige AB:s komplettering av produkter i respektive anbud (steg 2) är i enlighet med det svar som distribuerades till samtliga anbudsgivare den 30 mars 2010.

Sökanden gör vidare gällande att de lidit skada till följd av att Lyreco Sverige AB offererat en dyrare produkt än vad de kunde ha gjort. Är det någon som skulle kunna tänkas lida skada till följd av detta, är det i så fall anbudsgivaren, dvs. Lyreco Sverige AB i detta fall.

2. Kvalificerings- respektive utvärderingsfas

Att offerera priser baserat på en referensprislista är något som torde vara allmänt och vanligt förekommande i många branscher, även utan ett upphandlingsförfarande. Utvärderingen i upphandlingen har endast baserats på de i anbudet (Steg 2) offererade rabattsatserna som sedermera resulterat i nettopriser. I och med att det stod anbudsgivarna fritt att offerera rabattsatserna fanns således en möjlighet att offerera 0-100 % rabatt, vilket innebar full kontroll över prissättningen vid tidpunkten för anbudets avlämnande, och detta alldeles oavsett vilka priser som inlämnades i referensprislistan i Steg 1. I och med denna konstruktion har således inte någon samman-

blandning mellan kvalificerings- och utvärderingsfasen förelegat. Alldeles oavsett, har Svanströms *de facto* kvalificerat sig i steg 1, och har därmed inte lidit någon skada i samband med kvalificeringen.

3. Värderingsprincip

Det är korrekt att VHS har gjort ett misstag som annonserat upphandlingen i steg 1 med värderingsprincipen ”Ekonomiskt mest fördelaktiga”, dock har det klart och tydligt framgått av förfrågningsunderlaget i steg 2 att värderingsprincipen var ”Lägsta pris”, och hur utvärderingen skulle gå till. Detta fel, eller otydlighet i vilken värderingsprincip som skulle gälla har inte påverkat leverantörernas förmåga att lämna anbud. Oavsett vilken värderingsprincip som tillämpas finns inget krav på att ange kriterierna förrän i förfrågningsunderlaget, steg 2 i ett selektivt förfarande. Detta innebär att någon risk för skada till följd av att fel värderingsprincip annonserats aldrig förelåg, och någon konstaterad fråga inte föreligger. Anbudsgivarna hade *de facto* inte kunnat lämna sina anbud på annorlunda sätt oavsett värderingsprincip.

DOMSKÄL

Tillämplig lagstiftning

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Av 16 kap. 2 § LOU framgår bl.a. följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förvaltningsrättens bedömning

VHS har i tilldelningsbeslut avseende de fem olika områdena angett att de leverantörer som har lämnat de lägsta priserna i upphandlingen antas som leverantörer och beslutat att anta andra anbud än anbuden från Svanströms för de olika områdena. Svanströms har, vilket framgår ovan, anfört ett flertal grunder till stöd för sin talan. Förvaltningsrätten gör härvid följande bedömning.

Frågan om flera antagna anbudsgivare inte uppfyller skall-krav

Svanströms har anfört att Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB, AGE Kontor och Data AB och Lyreco Sverige AB i sina anbud har offererat produkter som inte anges i de referensprislistor som dessa leverantörer ingivit tillsammans med sina anbudsansökningar och att de därmed inte uppfyller samtliga skall-krav i upphandlingen. Vidare har anförts att Lyreco Sverige AB i sin referensprislista har angivit en lågenergilampa för 93,46 kr vilken kunnat användas i bolagets anbud enligt förutsättningarna i aktuell priskorg, men har av VHS i steg 2 tillåtits att offerera en motsvarande lågenergilampa för 95 kr. Därtill har anförts att Lyreco Sverige AB av oförklarliga skäl inte har erbjudit några av de lågenergilampor och lysrör som angivits i bolagets priskorg i referensprislistan trots att det är tydligt i ansökningsinbjudan att anbudssökandens hela sortiment av lampor ska specificeras i referensprislistan, samt att förhållandet att Lyreco Sverige AB helt skulle sakna lampor i sitt sortiment saknar all trovärdighet.

I ansökningsinbjudan (steg 1) anges under punkten 2.5.2 att det för att genomföra upphandlingen och som ett bevis på anbudssökandens kapacitet ska en referensprislista över hela leverantörens sortiment inom upphandlingens område bifogas till anbudsansökan. Vidare anges att referenspris-

listan ska omfatta samtliga produkter inom upphandlingens område med ett referenspris per produkt. I VHS skrivelse "Frågor och svar nr 2" daterad den 21 december 2009 anges att produkter som inte finns med i referensprislistan inte får offereras i priskorgen i steg 2. I skrivelse som distribuerades till samtliga anbudsgivare den 30 mars 2010 anges bl.a. följande.

Om det vid undantagsfall skulle finnas artiklar i er bilaga 5, Pris-/produktkorg som inte finns med i leverantörens redan inskickade referensprislista, hur skall detta då hanteras?
– För det fall denna situation föreligger har Anbudsgivaren rätt att i samband med anbudsinlämnandet inkomma med produktblad eller liknande över den artikel som ej finns med i den tidigare inlämnade referensprislistan. Observera att detta endast är möjligt om det är uppenbart att någon artikel i bilaga 5 (priskorg) inte alls finns med i den av anbudsgivaren tidigare inlämnade referensprislistan. Den ev. tillkommande artikeln skall uppfylla de krav som i övrigt ställts avseende artiklar i upphandlingen.

Det finns inget skall-krav under punkten 2.5.2. i ansökningsinbjudan (steg 1) som reglerar frågan om ett anbud i steg 2 kan kompletteras på så sätt att en produkt offereras som inte finns med i referensprislistan i steg 1. VHS har dock i skrivelse daterad den 21 december 2009 angett att produkter som inte finns med i referensprislistan inte får offereras i priskorgen i steg 2, men i en senare skrivelse som distribuerades till anbudsgivarna den 30 mars 2010 angett att produkter som inte finns med i referensprislistan under vissa förutsättningar får offereras i priskorgen i steg 2. Dessa olika svar får anses ha skapat en viss oklarhet om möjligheten till komplettering av produkter i steg 2. Förvaltningsrätten finner dock, mot bakgrund av att informationen om att komplettering av produkter i steg 2 kunde göras under vissa förutsättningar var det senaste beskedet från VHS i frågan och att det inte framkommit annat än att denna information distribuerades till samtliga anbudsgivare, att förutsättningar för komplettering funnits.

Frågan härefter är om de kompletteringar som har utförts har gjorts i enlighet med de krav som uppställts i den skrivelse som distribuerades till anbudsgivarna den 30 mars 2010 och som återgetts ovan.

Det har i målet framkommit att Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB kompletterat med två produkter, AGE Kontor och Data AB med en produkt och Lyreco Sverige AB med en produkt. Mot bakgrund av det antal produkter som finns i priskorgen får den komplettering som utförts av respektive bolag anses vara av begränsad omfattning och därmed att betrakta som undantagsfall. VHS har inte bestridit Svanströms invändning om att Lyreco Sverige AB i sin referensprislista har angivit en lågenergilampa för 93,46 kr, vilken kunnat användas i bolagets anbud enligt förutsättningarna i aktuell priskorg, men trots detta i steg 2 tillåtits att offera en motsvarande lågenergilampa för 95 kr. Mot denna bakgrund kan det inte anses uppenbart att den produkt som Lyreco Sverige AB tilläts komplettera med inte alls fanns med i den av bolaget tidigare inlämnade referensprislistan och därmed var förutsättningarna för komplettering inte uppfyllda. Den kompletterade produkten hade dock ett högre pris varför Svanströms inte kan anses ha lidit skada av den otillåtna kompletteringen.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan finner förvaltningsrätten att vad Svanströms anført om att Corporate Express Sverige AB/Staples Sweden AB, AGE Kontor och Data AB och Lyreco Sverige AB inte uppfyller skall-krav, inte föranleder någon åtgärd från domstolens sida.

Frågan om förfrågningsunderlaget utformning och VHS agerande strider mot LOU

Svanströms har anført att bolaget till följd av förfrågningsunderlagets utformning och VHS agerande under upphandlingen avseende möjligheten till komplettering av produkter i steg 2, inte kunnat utforma ett konkurrenskraftigt anbud och att detta strider mot LOU och dess principer om transparens och likabehandling.

Förvaltningsrätten har ovan konstaterat att det under vissa förutsättningar fanns möjlighet för anbudsgivarna att komplettera med produkter i priskorgen på så sätt att en produkt som inte fanns med i referenslistan i steg 1 kunde offereras i steg 2. Det har dock också konstaterats att de två motstridiga svar som VHS givit anbudsgivarna om möjligheten till en sådan komplettering får anses ha skapat en viss oklarhet härom. Vid en sammantagen bedömning finner emellertid förvaltningsrätten att förfrågningsunderlagets utformning och VHS agerande under upphandlingen inte uppvisar sådana brister att det skulle vara i strid mot LOU och dess principer om transparens och likabehandling såsom Svanströms anført.

Frågan om kvalificerings- och utvärderingsfas sammanblandats

Svanströms har anført att referensprislistan inte endast utgjort grund för VHS:s kvalificering av anbudsansökandena utan även, på grund av att i listan angivna priser och produkter är bindande för anbudsansökandena under hela upphandlingsprocessen, legat till grund för VHS:s utvärdering av vilka anbudsgivare som ska tilldelas kontrakt i upphandlingen. Det har gjorts gällande att en sådan sammanblandning av kvalificerings- och utvärderingsfaserna inte kan anses vara förenligt med de EU-rättsliga principerna och EU-domstolens praxis.

Under punkten 2.5.2 i ansökningsinbjudan (steg 1) anges bl.a. följande. En referensprislista över hela leverantörens sortiment inom upphandlingens område ska bifogas till anbudsansökan som ett bevis på anbudssökandens kapacitet. Prisutvärderingen i steg 2 kommer att utgå från en priskorg bestående av representativa produkter. Anbudsgivaren (i steg 2) kommer att utgå från referenspriset på den efterfrågade produkten (dvs. det pris som produkten har i den referensprislista som skickats in i steg 1) och därefter offerera en rabattsats. Referenspriset minus rabattsatsen kommer att utgöra det nettopris som utvärderas under priskriteriet.

Den referensprislista över leverantörernas sortiment som ingivits har i kvalificeringsfasen (steg 1) använts som bevis på anbudssökandens kapacitet. Det har inte framkommit att det pris som angavs för de listade produkterna i sig ska ha påverkat bedömningen av anbudssökandens kapacitet. Därmed har referenspriserna inte utgjort ett utvärderingskriterium i den fas i upphandlingen som avser kvalificering av anbudsgivare. Mot denna bakgrund finner inte förvaltningsrätten att VHS sammanblandat kvalificering och utvärderingsfas på så sätt som Svanströms anfört och därigenom agerat i strid mot LOU. Att anbudsgivarna i steg 2 fått utgå från de angivna priserna i referensprislistan på så sätt att de med dessa som grund offererat en rabattsats förändrar inte förvaltningsrättens bedömning.

Frågan om tilldelningsgrunden ”lägst pris” är felaktig

Svanströms har anfört VHS i annonsen för upphandlingen angett att det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska tilldelas upphandlade kontrakt, men sedan ändrat sin tilldelningsgrund till lägsta pris i den anbudsinbjudan som tillsändes kvalificerade leverantörer. Svanströms har härvid gjort gällande att det inte är förenligt med principerna om öppenhet och transparens att på så sätt som skett frångå tidigare vald utvärderingsmodell i den selektiva processens avslutande.

Det är i målet ostridigt att VHS i steg 1 har annonserat upphandlingen med utvärderingsgrunden ”Ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet” men sedan i förfrågningsunderlaget i steg 2 angett ”Lägsta pris” som utvärderingsgrund. Den utvärderingsgrund som tillämpats har varit ”Lägsta pris” och VHS har således i steg 1 felaktigt angett det ”Ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet” som tilldelningsgrund.

VHS har i ansökningsinbjudan (steg 1) angett att i förfrågningsunderlaget (steg 2) kommer kriteriet "Pris" för en angiven priskorg att ingå i utvärderingen samt att den exakta utformningen på utvärderingskriteriet kommer att framgå i steg 2. VHS har därefter beskrivit att prisutvärderingen kommer att utgå från en priskorg bestående av representativa produkter. Vidare anges att anbudsgivaren i steg 2 kommer att utgå från referenspriset på den efterfrågade produkten (dvs. det pris som produkten har i den referensprislista som skickats in i steg 1) och därefter offerera en rabattsats samt att referenspriset minus rabattsatsen kommer att utgöra det nettopris som utvärderas under priskriteriet.

I förarbetena till LOU (prop. 2006/07:128 s. 405) uttalas att det ska anges i förfrågningsunderlaget vilken av de alternativa grunderna som den upphandlande myndigheten ska tillämpa samt att myndigheten därefter inte kan byta tilldelningsgrund. I förevarande fall har VHS angett en utvärderingsgrund i förfrågningsunderlaget (steg 2) vilken är en annan grund än den som angavs i ansökningsinbjudan (steg 1). Det har således angetts olika uppgifter avseende tilldelningsgrund och det får därför anses ha uppstått en viss oklarhet avseende vilken tilldelningsgrund som skulle tillämpas. Det ska emellertid beaktas att de huvudsakliga förutsättningarna för prisutvärderingen i upphandlingen fanns tillgänglig redan i ansökningsinbjudan (steg 1) samt att det i förfrågningsunderlaget (steg 2) tydligt anges att utvärderingen ska ske efter värderingsgrunden "Lägst pris". Vid tidpunkten för att lämna anbud var det således klart vilken utvärderingsgrund som skulle tillämpas. VHS kan därmed inte anses ha agerat i strid mot LOU genom att ange olika tilldelningsgrunder i ansökningsinbjudan (steg 1) respektive förfrågningsunderlaget (steg 2).

Sammanfattningsvis finns inte skäl att med anledning av vad Svanströms anfört besluta att upphandlingen ska rättas eller göras om. Svanströms ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/LOU)

Ann-Jeanette Eriksson

rådman

Föredragande har varit Henrik Westermark.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**
Allmänna avdelningen

PROTOKOLL
2010-10-20
Muntlig förhandling i
Huddinge

Aktbilaga 9
Mål nr
42657-10

RÄTTEN

Förvaltningsrättsfiskalen Johan Ndure (ordförande) samt nämndemännen
Bo Kahn, Björn Liljedahl och Jan Adam Åstrand

FÖREDRAGANDE

Ordföranden

PROTOKOLLFÖRARE

Förvaltningsrättsnotarien Anna Werner

SÖKANDE

Chefsöverläkaren vid Psykiatriska kliniken Sydväst, Karolinska
Universitetssjukhuset Huddinge

Företrädd av: Jutta Sanyang, närvarande

MOTPART

Ljiljana Lazarevic, personligen närvarande

Offentligt biträde: Jur. kand. Annelie Falk, närvarande

SAKKUNNIG

Alfredo Garcia de Santamarina, närvarande

ÖVRIG NÄRVARANDE

Elena Lemesova, sjuksköterska

SAKEN

Ansökan om sluten psykiatrisk tvångsvård enligt 7 § lagen (1991:1128) om
psykiatrisk tvångsvård - LPT

Målet påropas och närvaron kontrolleras.

Det konstateras att hinder för förhandling inte föreligger.

Rätten förordnar med stöd av 16 § förvaltningsprocesslagen (1971:291) att
förhandlingen ska hållas inom stängda dörrar.

Elena Lemesova medges rätt att närvara vid förhandlingen.

Ordföranden redogör i korthet för omständigheterna i målet.

Chefsöverläkaren uppger att ansökan vidhålls och anför bl.a. följande. De har fortfarande inte lyckats hjälpa Ljiljana Lazarevic. Hon inser inte att hon är psykiskt sjuk och hon vägrar fortfarande att medicinera. Hon befinner sig fortfarande i ett sådant tillstånd att hon har svårt att kommunicera med omvärlden. Det finns ingen annan utväg än att ge henne fortsatt vård för att hon ska kunna tillfriskna.

Annelie Falk uppger att Ljiljana Lazarevic bestrider bifall till ansökan och anför att Ljiljana Lazarevic inte är psykiskt sjuk. Hon är således inte i behov av dygnetruntvård.

På frågor svarar **Ljiljana Lazarevic** bl.a. följande. Hon är inte psykiskt sjuk och hon vill hem. Psykiskt mår hon perfekt. Hon var med om en trafikolycka när hon var 14 år gammal och hennes pappa dog. Hon har varit i husarrest i 41 år. Hon blev jagad av sin före detta man. Hon har endast somatiska besvär, framförallt med hjärtat. Hon får biverkningar av medicinen. Nu sitter hon i rullstol. Hon tycker inte medicineringen hjälper. Hon kommer att dö om hon ska fortsätta så här. Hon har ett vackert hem och har två fina barn. Hon kan tänka sig att gå till öppen psykiatrisk vård om hon behöver det. Hon mår bra annars men hon är ledsen eftersom hon måste vara på sjukhuset.

Alfredo Garcia de Santamaria avger utlåtande som tas upp fonetiskt, ljudfil
42657-10

Parterna slutför sin talan.

Annelie Falk ger in kostnadsräkning, aktbilaga 10.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens dom/beslut ska Ni skriva till Kammarrätten. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Tala om varför Ni anser att domen/beslutet ska ändras och vilken ändring Ni vill ha. Sänd även med sådant som Ni anser ha betydelse och som Ni inte tidigare gett in.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. För offentlig part räknas dock treveckorstiden från den dag dom/domen/beslutet meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Tala om vilken dom eller vilket beslut Ni överklagar genom att anteckna förvaltningsrättens namn och målnummer.

Underteckna skrivelsen, gör namnförtydligande samt uppge personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Adress och telefonnummer till Er arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där Ni kan nås för delgivning. Har Ni redan tidigare lämnat dessa uppgifter i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver Ni inte uppge dem igen.

Om Ni anlitar ombud kan ombudet i stället underteckna skrivelsen. Ombudet ska sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av förvaltningsrättens dom/beslut.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten